

*protiv umjerenosti, suodnosnim vrli-
nama te zaključnim mislima o umjere-
nosti.*

Priručnik dr. Maros obje-
dinijuje u sebi tradicionalne spoznaje
o krepostima koje su nadopunjene
suvremenim metodološkim pristu-
pom imajući na umu cjelokupni
psihološki profil današnjeg čovje-
ka. Velika vrijednost ovog priruč-
nika upravo je u njegovu *psihološko-
antropološkom profilu* kojim cilja na
čovjeka današnjice ne ispuštajući
ništa od vrijednosti koje vuku svoje
korijene u početke čovjekova na-
stanka odnosno u Sv. pismo. Obje-
dinjujući kršćansko učenje, filozof-
ske, teološke, etičke, antropološke,
društvene i druge moralne danosti,
autorica pred čitatelja stavlja djelo
koje će zasigurno ponuditi odgo-
vore na mnoge moralne nejasnoće
kako vjerniku, tako i onomu koje-
ga inspirira stav vjernika, ali i ne
manje važno, ostaviti mogućnost
osobne nadogradnje i promišljanja
držeći se principa valjanosti i do-
broga u čovjeku čiji je izvor u Bogu.
Moderan, znanstven i k tomu pe-
dagoški pristup, kao i u potpunosti
razumljiv jezični stil dr. Maros, za
mnoge čitatelje će sigurno biti na-
dahnućem za dodatnim istraživa-
njem i traženjem teologalnih i mo-
ralnih kreposti u samima sebi, ali i
u drugima.

Mirko Šimić

**Mario BERNADIĆ, Bog, jezik i
vjera: mali ogledi iz sistematske
teologije, Sarajevo: Katolički bo-
goslovni fakultet, 2022., 260 str.**

Ove godine u izdanju Kato-
ličkog bogoslovnog fakulteta Uni-
verziteta u Sarajevu iz tiska je izišla
knjiga izvanrednog profesora dr.
sc. Maria Bernadića *Bog, jezik i vjera*.
Riječ je o knjizi, kako i sam podna-
slov kaže, *malih ogleda iz sistematske
teologije*, što je i profesionalno pod-
ručje kojim se prof. Bernadić bavi i
predaje na KBF-u.

Riječ je o knjizi podijeljenoj u
četiri veliki cjeline. U prvom dijelu
u obliku pitanja obrađene su teme
kršćanskog govora o kršćanskom
Bogu, što bi odgovaralo onoj prvoj
velikoj temi u samom naslovu knji-
ge *Bog*.

U ovom dijelu autor obrađuje
raznolike teme od pitanja odnosa
kršćanske teologije njezina vjero-
vanja i prakse (bogoštovlja), pa sve
do poznatih teoloških imena od
Karla Rahnera do pojma *dramat-
ske teologije* i antropologije Renea
Girarda. Treba naglasiti kako je su
pitanja *dramatske teologije*, kao i
Girardova antropologija, teme koje
su autora zaokupljale još iz vreme-
na doktorskog studija.

U drugom velikom dijelu,
gdje autor obrađuje jezik teologije,
riječ je o dijelu koji odgovara onoj
druvoj velikoj temi u samom
naslovu, a to je *jezik*. U ovom dijelu
autor iz perspektive jezika i njegova

govora o Bogu obrađuje u četiri cjeline nekoliko pitanja vezanih uz jezik i njegov govor o Bogu: osvrt na jezik u suvremenoj filozofiji i teologiji; pitanje jezika i egzegeze kroz prizmu II. vatikanskog sabora; problem kapaciteta jezika gdje autor odvojeno obrađuje Nietzschea i Tomu Akvinskog.

U trećem i četvrtom dijelu autor obrađuje u dvije manje cjeline pitanja koja bi istovremeno odgovarala pojmovima *Bog i vjera* u samom naslovu. Tu se prije svega obrađuje pitanje Božje skrivenosti kroz teme zaborava milosrđa, Božje šutnje i Hegelov pokušaj pretvaranja otajstva (tajne) u jasan objekt filozofske spekulacije i završava s, kako sam autor kaže, pokušajem uspostavljanja odnosa između estetike i mogućnosti otkrivanja Božjeg lika u estetici, prije svega u slici ili ikoni.

U posljednjem dijelu četvrtog poglavlja autor posvećuje prostor povijesnim pitanjima o Bogu s posebnim naglaskom na Carla Gustava Junga, kao i na neka predbiblijska pitanja o Bogu, i zaključuje s osvrtom na razdoblje od prosvjetiteljstva do suvremenog vremena.

Kako sam podnaslov ističe, u pitanju su mali ogleđi. Malenost ne treba tumačiti u kvantitativnom smislu malenog, nego možda ponajprije u tome kako je riječ o autorovim pokušajima izlaganja zaista velikog i opširnog područja sistemske teologije na jedan razumljiv način.

Ono što je dobro i prednost knjige, jest to što se iako spojeni u cjelinu, tekstovi mogu čitati odvojeno jedan od drugoga, već s obzirom na to što bi čitatelj mogao smatrati zanimljivim za čitanje ili daljnje istraživanje.

Oliver Jurišić

ILUSTRIRANA STUDIJA O TRADICIONALNOJ BOSANSKOJ MUSLIMANSKOJ KUĆI

Rasim Ibrović, *Kuća Sabura: čitanje bosanske kuće*, Sarajevo: 2022., 201 str. sa 117 ilustracija

Autor je bošnjački intelektualac koji je studirao povijest umjetnosti i povijest na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, bavi se muslimanskom kulturnom baštinom u BiH te dijalogom muslimana i kršćana. U razgovoru voli isticati kako dobivanjem diplome nije završio studij jer se želi dublje baviti onim što je započeo. U ovoj knjizi objavio je rezultate istraživanja o kući obitelji Sabur, današnja četvrt Kovači u Sarajevu. Na samom položaju (*in situ*), ulica Saburina 6, danas se nalazi restaurirani muški dio kuće s dvorištem od kaldrme, a ženski dio prenesen je 1913. u Zemaljski muzej u Sarajevu. Knjiga je karakteristična po vješto odabranoj metodologiji i priloženim ilustracijama.

U Proslavu (8-13) ukazuje autor da je središnji tekst *optočen* glosama,